SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 226. V Ljubljani, v sredo 1. oktobra 1884. **Letnik XII.**

† Jožef vitez Schneid-Treuenfeld.

Narodno stranko deželnega zbora kranjskega zadela je jako britka zguba; včeraj ob sedmih zvečer umrl je z naglo smrtjo Idrijski poslanec vitez Schneid. Popoludne ob treh vdeleževal se je še klubove seje, pri kteri so se razpravljale razne deželno-zborove zadeve. Kot načelnik peticijskega odseka je celó še sam poročal o neki peticiji in si od kluba izprosil vodíl, kako bi se rešila. Seja se je vršila mirno in ni bilo nobene prilike, ki bi bila koga razburila. Po seji sprehajal se je z nekterimi tovariši po šolskem drevoredu, čez veliki trg proti Bregu, potem pa izrekel željo, da bi rad pil pilzensko pivo. Dva njegovih tovarišev, gg. Klun in Dev, ga v ta namen spremita v gostilno v judovskih ulicah, kjer tako pivo točijo. Počutil se je dobro, bil celó nekako vesel in ni tožil o nobeni slabosti. Razgovarjal se je s svojima tovarišema in kupcem B., ki se jim je bil pridružil o raznih političnih in domačih zadevah. Ob polu sedmih zvečer se razidejo proti domu. Na Preširnovem trgu se od g. Kluna poslovi, rekši, da gré k svoji družini pogledat, ki si je najela stanovanje v Virantovi hiši; ker stanovanje ni bilo še povsem izpraznjeno, stanoval je sam še v gostilni pri Maliči. Čez Breg se podá proti Virantu, ko pa pride proti trgu sv. Jakoba vdere se mu kri iz ust in nezaveden se zgrudi na tla. Ljudje hitro priskočijo in ga nesó v Virantovo vežo, kjer ga še le spoznajo. Poslanca Pakiž in Lavrenčič, ki sta v Virantovi gostilni ravno večerjala, sta hitela k njemu in ga pomagala nesti v stanovanje njegove družine. Tam je vžil nekoliko kisle vode, ki so mu jo dali v usta, a brž potem je ugasnil brez vsakterega smrtnega boja. G. Pakiž mu je oči zatisnil. Njegovi ljudje hiteli so urno po zdravnika, ob sedmih zvečer bila sta res že pri njem doktorja Keesbacher in Kovač, pa bil je že mrtev.

Vest o tem se je kakor na perutnicah raznesla po Ljubljani in deželni poslanci so od vseh strani prihiteli, da bi zvedeli, kako in kaj, in vsem se je bralo na obrazu, da britko občutijo zgubo tovariša, s kterim so nekoliko poprej še zborovali v klubovi seji. Tudi g. deželni predsednik baron Winkler je nemudoma prišel k gospej ranjkega Schneida, ki sta jo gg. Klun in Keesbacher skušala potolažiti in kteri sta naposled morala razodeti strašno resnico, da je Bog njenega moža k sebi poklical.

G. Schneid umrl je v najboljših letih, v 45. letu svoje starosti; rojen je bil namreč 30. decembra 1839 na Dunaju. Njegov oče, ki kot 81letni starček z materjo vred še živi, bil je sekcijski sovetnik pri ministerstvu vnanjih zadev, kjer so ga zarad znanja 19 jezikov jako čislali in prav dobro rabili, ter l. 1867, ko se je podal v pokoj, priporočili v odlikovanje, vsled kterega je bil povzdignjen v viteški stan. Bil je tudi v rodu s kardinalom Rauscherjem, čigar mati rojena Schneidova, je bila teta poslančevega očeta. Po dovršenih pravoslavnih študijah služil je kot praktikant nekoliko časa na Kranjskem zlasti v Novem mestu in na Dolenjem Štajarskem, ki ste se mu bile že takrat tako priljubile, da je mislil na to, si na Kranjskem kupiti posestvo in na ta način v tesnejšo zvezo stopiti z našo deželo. Kmalo potem je prišel v cesarjevo kabinetno kancelijo, kjer je bil iz prva dvorni koncipist, nedolgo potem pa dvorni tajnik in c. kr. stolnik (Truchses).

L. 1878 spolnila se mu je želja po primernem posestvu na Kranjskem, ker je od družine Terpinčeve kupil grajščino Zaprece v Kamniku, kamor je o poletnem času s svojo družino silno rad zahajal, L. 1879 sprejel je kot zvest zaveznik Taaffejevega ministerstva kandidaturo mesta Ljubljanskega za državni zbor, ktero mu je bila ponudila narodna stranka ter je bil z veliko večino izvoljen proti Dežmanu. Ali politično življenje, ki ga je bil s tem nastopil, se ni strinjalo z njegovo službo v kabinetni kanceliji, kteri se je vsled tega odpovedal prestopivši k državnemu finančnemu ministerstvu, ki ga je privzelo v tako imenovano bosensko komisijo ter mu izročilo osebne zadeve.

Toda kmalo potem je začel bolehati za boleznijo na pljučih, in ker so mu zdravniki svetovali iskati milejšega južnega podnebja in mu priporočali popolnoma mirno življenje, odpovedal se je l. 1881 državnemu poslanstvu, prosil začasnega pokoja, ki so mu ga dovolili, podelivši mu ob enem značaj in naslov c. kr. vladnega sovetnika, ter se

11.

LISTEK.

Mladega Gašparja življenje in trpljenje.

Prosto poslovenil I. S. Gombarov.

(Dalje.)

VII. Poglavje.

Nektere Gašparjeve nezgode na vodi in na kopnem; ena bolj žalostna od druge.

Ali naj zdaj pripovedujem o Gašparjevem študiranju. Ne, pustiva to rajši. Študiranje je že samo na sebi dolgočasno, pripovedovanja o njem pa gotovo ne bi dolgo čital, ker bi ali zaspal ali knjigo na stran položil in jaz bi zastonj pisal. Naj bo toraj zadosti, če ti povem, da je marljivo študiral in ko je iz pete šole šel na počitnice, nesel je pod pazduho lepo vezane knjige, ktere je bil za darilo dobil. Jaz mislim, da bo zdaj najprimerniše povedati nektere Gašparjeve nezgode, kterih je on skoro vsak dan nekaj doživel.

Da je poleti Gašpar najrajši v vodi tičal, to sem že enkrat povedal. Tudi v Mariboru se je šel nekega dne s svojimi tovariši kopat in sicer pod most, koder imajo usnjarji svoje delavnice ter svoje smrdeče kože perejo. Pri kraji pa so imeli usnjarji pod vodo hlode z ostrimi žreblji, na ktere so kože obešali. Ko je Gašpar v vodo prišel, skakal je sem trtje, potapljal se, splaval in vsakovrstne norije vganjal, ki so mu na misel prišle. Pa ko je ravno najbolj vesel bil, ga nekaj silno zbode in preden se zavé, kaj mu je, bilo je okoli njega vse krvavo. Zadel se je namreč na žrebelj pod vodo in si trebuh razparal. K sreči ga žrebelj ni globoko ranil, sicer bi si zapomnil, kedaj se je pod mostom kopal.

Drugokrat pa se gre s tovariši kopat k spodnjim mlinom. Tam so plezali od ene ladje do druge ter na zadnje skočili v Dravo. V mlinu, ki je na teh ladjah stal, je bil čmeren pomagač, kterega je kopanje dijakov pri mlinu že dolgo jezilo. Ko vidi spet naše dijake priti, skrije se in sklene nad enim, kterega bo ravno dobil, svojo jezo ohladiti. In ta nesrečnež je res bil spet Gašpar. On je bil zadnji, ki se je čez ladje plazil in je ravno hotel v vodo skočiti, kar ga skoz veliko luknjo, mimo ktere je plezal, zgrabi močna mlinarjeva roka ter mu hrbet tako s koprivami nadrgne, da je bil rudeč, kakor kuhan rak in imel mehurje kakor groš velike. Gašpar je kričal, s povzdignjenimi rokami prosil, vse obljuboval, kar je imel in česar ni imel, klical je na pomoč vse svetnike, kterih se je spomnil, pa vse zastonj; jezni mlinar še ni nehal ribati hrbta, ko je vse koprive zdrobil, ko ga je mlinar spustil, hotel je naglo čez vodo na kopno, pa je zašel v vrtinec, ki ga je vkljub upiranju vedno bolj pod mlin vlekel. Lahko si mislite, da je Gašparju postajalo črno pred očmi in da je začel na strašno smrt misliti. Vendar še napne vse moči, se zažene proti pobrežju in hvala Bogu! srečno pride na suho. Pa še dolgo se je s strahom spominjal na prestano nevarnost in na grozne koprive, in ko ne bi bila krščanska zapoved, da moramo sovražnikom odpustiti, morebiti ne bi bil žive dni tega mlinarju odpustil.

Gašpar si je mislil: v vodi nimaš sreče, morebiti boš jo imel v zraku. Gre torej okoli Binkošti na veliko češnjo, ki je bila polna lepih češejn. Gašpar je med vejami sedé zobal, kar je srce poželelo, kajti v tek mu je bila vsaka jed, ker je bil vedno lačen. Na nekaj, seveda, ni pomislil, da namreč

je preselil v Gorico, kjer se je bil precej dobro popravil in se dovolj čvrstega čutil, da je lanskega leta prevzel v Idrijskem mestu kandidaturo za deželni zbor, ki so mu jo bili ponudili narodno volilci.

Ranjki bil je jako marljiv in delaven človek ter si še v bolehnosti ni dal nobenega počitka, in so ga morali prijatelji njegovi večkrat opominjati, naj se nikar tako ne žene, ampak naj varuje svoje zdravje. Tudi je bil vzor pravega avstrijskega rodoljuba, poleg tega pa je kazal še posebno vnemo in ljubezen do dežele Kranjske, ki si jo je izvolil za drugo domovino. Hudo ga je bolelo nasprotje med političnima strankama v deželi in prizadeval si je na vso moč, da bi vsaj nekoliko potihnila tista razdraženost, ki je bila prejšnja leta med večino in manjšino deželnega zbora. Zarad svojega ljubeznjivega in gladkega obnašanja čislali so ga tudi zastopniki nasprotne stranke jako visoko, in v prvi vrsti se je bilo ravno njegovemu plivu in njegovemu posredovanju zahvaliti, da se je lani manjšina vdeležila posvetovanja o premembi volilnega reda, in da je bila ta postava srečno dovršena. Letos je obračal svojo pozornost na gmotne koristi in je želel zlasti Ljubljani, kjer se je hotel stalno naseliti, pomagati gledé voznih železničnih tarifov. Opominjamo na njegov nedavno priobčeni govor, s kterim je vtemeljeval svoj predlog gledé južne železnice, in ki je našel vesel odmev v vseh krogih mesta Ljubljanskega in dežele Kranjske. Morda je ravno ta govor, ki ga je bil močno vtrudil, njegovo že samo na sebi slabo zdravje tako spodkopal, da ga je tako hitro smrt doletela. Pa ne samo splošnje, ampak tudi posebne koristi posameznih ljudi so mu bile pri srcu, in kdor koli se je v kaki zadevi nanj obrnil, smel je prepričan biti, da mu bo pomagal, ako je le količkaj mogel. Zlasti pa je s svojimi vplivnimi zvezami z Dunajskimi višjimi uradnimi krogi za našo reč in za posamezne marsikaj dosegel, kar ni prišlo med svet in je le njim znano, ki so ga poznali. Naj omenjam, da si je v zadnjem času mnogo prizadeval, da bi se v Novem mestu osnovala dekliška šola in da je imel zarad tega mnogo razprav z višjimi Dunajskimi uradi. Bog daj, da bi to z njegovo smrtjo ne zaspalo. Zato si je pa pridobil srca vseh, ki so ga poznali, in zato bo njegovo ime ostalo v dobrem spominu in se bo častno omenjalo v zgodovini dežele Kranjske.

Bog daj, da bi njegova sinova, ki ju zapušča, in kterih eden obiskuje VI., eden pa IV. latinsko šolo v Ljubljani, zrastla v blagem duhu očetovem, kteremu sedaj ne moremo druzega reči, kakor da naj mu Bog dá večni mir in pokoj in da naj počiva v miru!

Deželni zbor kranjski

pričel je danes 1. oktobra ob 10. uri dopoludne svojo šesto sejo. Ko se prebere in potrdi zapisnik zadnje seje in vabilo deželnega predsedništva k sv. maši, ki se bo v soboto darovala v stolnici v god presvitlega cesarja, se vzdigne gosp. deželni glavar grof Thurn in z njim vsi poslanci, ter povabi gospode poslance k sv. maši in prosi gosp. deželnega predsednika, da naj voščila deželnega zbora izroči Njih Veličanstvu, potem pa nadaljuje:

„Gospôda moja!

Pretužno vest imam danes slavnemu zboru naznaniti. Nagla smrt je včeraj zvečer našemu blagemu tovarišu vitezu Josipu Schneidu v veke oči zaprla. V zadnji deželno-zborni seji še sodelujoč, danes ni več med živimi, danes ni več med nami! Po božji volji preselil se je iz te doline solz in težav v boljše večno življenje.

Vestno opravljaje poslansko službo, boreč se za materijelni in duševni razvoj dežele, je miroljubni umrli imel srce na pravem mestu za cesarstvo, narod in domovino.

Ich bitte das hohe Haus mich zu ermächtigen, dass ich der hinterbliebenen trauernden Gattin des Verblichenen die tiefgefühlte Theilname der hohen Landesvertretung ausspreche.

Zur Ehre des Dahingeschiedenen, zum Zeichen unseres Beileides, bitte ich, sich von den Sitzen zu erheben.“ (Se zgodi.)

Došle peticije se izročé raznim odsekom, potem pa se prebere dopis deželne vlade, v kterem se naznanja, da je kupčijsko ministerstvo vsled sklepa deželnega zbora kranjskega z dne 20. oktobra 1883 južni železnici priporočilo, da naj vprašanje o znižanji voznih tarifov za deželo kranjsko dobro pretresa in se kolikor mogoče ozira na izražene želje, potem pa o tem poroča visokemu ministerstvu. Ko ta priporočila vladi dojdejo, naznanilo jih bo ministerstvo deželni vladi kranjski. Ta dopis se po nasvetu dr. Poklukarja v pretres izroči upravnemu odseku, ki razpravlja samostalni predlog vit. Schneida, ki zadeva ravno to reč.

Potem se prebere sledeča interpelacija do deželne vlade:

„Dva v Ljubljani izhajajoča dnevnika sta objavila, da je c. kr. deželni šolski svèt vsem Ljubljanskim šolskim ravnateljstvom poslal ukaz z dné 12. julija 1884. l., v kterem omenja, da se je po sklepu Ljubljanskega mestnega zastopa vpeljala slovenščina kot učni jezik v ljudske šole Ljubljanskega mesta; da pa ta sklep v prihodnjem šolskem letu nima več veljave in da se ima Ljubljansko ljudsko učiteljstvo ravnati po določbah z dné 29. oktobra 1878. l., št. 2067.

Vsled tega se bode, kakor poročata dnevnika, slovenščina, ktera je bila kot učni jezik za vse predmete v vseh razredih ljudske šole vpeljana, morala umakniti nemščini, ktera bode tedaj učni jezik.

Ta vest je iznenadila in vzburila ne le prebivalstvo v Ljubljani, ampak tudi po celi deželi, ker se taka naredba gotovo ne naslanja na narodno ravnopravnost, temveč temelj te omajuje in razdira, ter pravične in postavno vtemeljene zahteve Slovencev na razžaljiv način prezira.

Z ozirom na to usojajo se podpisani na slavno c. kr. vlado staviti sledeča vprašanja:

1. Je li res, da se je sklep Ljubljanskega mestnega zastopa, vsled kterega se je slovenščina Ljubljanske ljudske šole kot učni jezik vpeljala, z ukazom c. kr. deželnega šolskega svèta ustavil?

2. Ali je res, da se bo slovenščina kot učni jezik iz ljudskih šol Ljubljanskih spodrinila in na nje mesto nemščina stopila?

3. Kako more slavna vlada z ozirom na določbe temeljnih državnih zakonov to opravičiti?

V Ljubljani, 25. oktobra 1884.

Obreza, Mohar, Robič, Pfeifer, Klun, Papež, Kersnik.“

G. Kersnik zatem poprosi besedo k sledečima vprašanjema:

„Slavni deželni zbor je v zadnji seji svojega vlanskega zasedanja sklenil o posvetovanji zarad po prejšnjem deželnem zboru s posestniki lož v deželnem gledišči sklenjene pogodbe sledeči predlog finančnega odseka, kterega zastopati v onem vprašanji, bila je moja častna naloga. Sklep se je glasil:

„Gledé na to, da pravna razmera posestnikov lož v deželnem gledišči do gledišnega poslopja oziroma gledišnega zaklada nikakor ni jasna, gledé na to, da tudi hipotekarna terjatev kranjskih stanov vknjižena na gledišćnem poslopji v svojem pravnem obstanku more vplivati na to razmero; — gledé na to, da finančnemu odseku v tem primerno kratkem času ni bilo moč priskrbeti si potrebnih obširnih razjasnil; gledé na to, da dotično pogodba sklenjena s posestniki lož utegne prekoračiti meje tem posestnikom pristajočih pravic, — in gledé na to, da v slučaji, ako bi se pokazalo vsled te pogodbe obteženje deželnega premoženja, — deželni zbor sam ni kompetenten, dotično pogodbo samo na znanje vzeti, — in konečno gledé na to, da ona na letošnjo oddajo gledišča še ne vpliva: — naroča se deželnemu odboru, da preskrbi potrebni vse te pravne razmere razjasnujoči materijal, ter da poroča o rezultatih tega poizvedanja o prihodnjem zasedanji, da omogoči deželnemu zboru poročilo o sklepu te pogodbe na znanje vzeti, ali pa mu v § 20. deželnega reda zaukazano pot nastopiti. Deželni zbor pa se zavaruje, da bi slučaj oddaje gledišča na podlagi te pogodbe pred konečnim ukrepom deželnega zbora prejudiciral temu vprašanju“.

Ker v poročilu o letošnjem delovanji deželnega odbora o izpeljavi tega sklepa ničesa ne najdem, — usojam si staviti do čast. gosp. deželnega glavarja sledeče vprašanje:

Ali je storil deželni odbor kak korak v smislu tega navedenega sklepa, ali ne — in če ne — kedaj misli to izvršiti?“

G. deželni glavar omenja, da mu reč ni prav v spominu, in da bode v prihodni seji odgovoril na to interpelacijo.

Poročilo deželnega odbora gledé vstanovitve obrtnijskih strokovnih šol za domačo industrijo se izroči gospodarskemu odseku. — Postava o spuščanji zasobnih žrebcev za konjsko plemenitev se sprejme v druzem in tretjem branji po vladnem načrtu samo z nekterimi jezikovnimi premembami. Potem se dovolijo podpore za šolske stavbe sledečim občinam:

1.	Toplice	500 gld.
2.	Dragatuš	500 „
3.	Petrova vas	500 „
4.	Dobliče	590 „
5.	Sv. Mihael pri Žužemperku . . .	500 „
6.	Sinji Vrh	500 „
7.	Zgornji Logatec	500 „
8.	Slavina	200 „
9.	Zgornje Perniče	500 „
10.	Tržiše	500 „
11.	Bojanci	500 „
12.	Hrušca	500 „
13.	Adlešiče	100 „
14.	Ambrož	100 „
15.	Jesenice	100 „
16.	Bohinjska Bistrica	100 „
	skupaj . . .	6100 gld.

G. Obreza predlaga, naj se tudi za šolo v Begunjah dovoli 150 gld. podpore, ker je občina imela z njo že silno veliko stročkov. Poročevalec dr. Vošnjak omenja, da nima nič zoper to podporo, ki bi jo bil morda tudi finančni odsek predlagal, ko bi mu bile znane vse razmere, ki jih je povdarjal g. Obreza. Vladni sovetnik g. Hočevar tudi priporoča predlog g. Obreza, ki se tudi z veliko večino sprejme.

Baron Apfaltrern je pri podporah za šolske stavbe vprašal, zakaj se te podpore ne dajejo iz

---

češnja ni njegova in da ni imel dovoljenja gospodarjevega na češnjo iti. Ko ga gospodar zagleda na češnji, premišljuje, kako bi vjel tega nepoklicanega tiča, ki hodi njegovih češenj krast. Hitro mu pride nekaj na misel. Blizu je imel velik kup trnja in tega nanosi okoli drevesa, da se je Gašpar, ki ni imel škornjev na nogah in ne rokovic na rokah, dol gredé hudo opraskal ter gotovo več kapljic krvi zgubil, kakor je češenj pozobal. Kmet je izza plota gledal in se glasno smejal, ko je videl, kako se ubogi Gašpar ves krvav iz trnja izmota.

Nič bolj srečen ni bil drugokrat pri češnjah. Bil je o Binkoštnih počitnicah doma. Takrat spleza na češnjo, ne da bi pomislil, da je ta češnja najhujšega očetovega sovražnika. To je bil divji človek brez vere in vesti, silno surov in neotesan; Gašparja je navadno imenoval „študiranega gujdeka“, njegovo sestro pa „glisto“. Kogar je on v pesti dobil, si je to pomnil. Tudi Gašparja je zdaj huda čakala; kajti ko ga je na drevesu zagledal, je jezno zakričal: „Zdaj bom pa tega h..... vendar dobil in prej ga ne izpustim, dokler ga ne naučim, kaj se pravi češnje krasti“. Na to si vreže dolgo leskovico in kakor graničar na straži hodi gor in dol. Gašpar je s strahom vse to opazoval in mislil, da bo morebiti vendar z lepimi besedami svojega sovražnika pomiril.

„Dober dan, oče sosed, kakor vidite, si jaz češnje nabiram, ktere na našo stran visijo; kajti v meji stoječe drevo je naše in vaše“.

„Misliš?“ odgovori sosed porogljivo. „Pojdi prej dol z drevesa, potem bova dalje govorila“. Pri teh besedah pa tako pomenljivo zavihti leskovico, da je Gašpar takoj zastopil, kakošni bo ta pogovor.

„Saj me menda ne bote tepli.“

„Se vé da, le hitro dol!“

„Prosim vas, pustite me v miru; sicer mi storite veliko krivico“.

„Tako, kriči kmet, ti študirana zel bi me učila, kaj je pravica ali krivica? Ti si še premlad zato. Kakor sem rekel, jaz te bom danes našeškal, da si boš pomnil, prej mi ne greš domov. Najbolje bo za te, da takoj dol prideš in prejmeš svoj delež, kajti čim dalje moram jaz čakati, tem bolj bom se razjezil in tem hujše bom te pretepal.“

„To je res slaba tolažba“, misli si Gašpar. „Danes gotovo brez batin ne uidem. Čudno je le, da me pri češnjah vselej zasačijo. Kaj si čem, ali na drevesu ostati ali se dati pretepsti.“

Na to nekoliko vej niže zleze in bojazljivo vpraša: „Ali še si niste drugače premislili?“

Mesto odgovora zažvižga kmet hlapcu ter mu veli sekiro prinesti, da češnjo z Gašparjem vred podere.

„Tako tedaj, si misli Gašpar. Naj pa bo po božji volji“. Stopi nekaj vej više, se krepko zažene in skoči na očetov travnik. Takoj spet vstane in začudenemu kmetu zakliče: „Srečno sosed, batine le za sebe ohranite!“ — In zginil je! (Dalje prih.)

normalno-šolskega, ampak iz deželnega zaklada, tudi se čudi, da se hranilnici, ki je za šolske stavbe darovala 6000 gld., ne izreka zahvala, ter priporoča, naj deželni zbor hranilnici izreče to zahvalo.

Prof. Šuklje ugovarja, da je že prejšnji zbor prav tako ravnal in da dotični sklep sega v l. 1882. Zahvala hranilnici se je pa že izrekla pri obravnavi o letnem poročilu deželnega odbora, toraj je ni treba ponavljati.

G. Dežman iz protokola dotične seje dokazuje, da se zahvala ni izrekla, g. Šuklje pa prebere stenografični zapisnik, v kterem odločno stoji, da je zbor pritrdil zahvali, ki jo je bil že dežnlni odbor izrekel hranilnici. Dežman vsled tega omenja, da naj se popravi v tem smislu tudi zapisnik dotične seje.

Pri glasovanji se vsejedno sprejme nasvet Apfaltrernov ter hranilnici še enkrat izreče zahvala, predlog, da naj se podpore šolam zaračunajo normalno-šolskemu zakladu, se pa zavrže.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. oktobra.

Notranje dežele.

Nemška temeljitost pokazala se je v svoji najlepši svitlobo v *štajarskem deželnem zboru* na 25. t. m. Imeli so na dnevnem redu zaklad zemljiščne odveze, o kterem je poročal poročevalec deželnega odbora, gosp. Krepeš, in je na velikansko ostrmenje vseh zbranih poslancev v deželnem zboru na vsa usta vsem in vsakemu objavil, da sklep deželnega obračuna ni resničen, kajti nahaja se ondi deželi na škodo računska napaka, ki nič manj ne znaša, kakor 2,517.941 gold. in že 26 let obstoji ter se leto za letom dalje poriva. To poročilo je imel do letos urtevtonski poslanec Graške trgovinske zbornice, g. Syc, ki se je pa menda za vse drugo bolj brigal, kakor pa za svoj referat in je tako vedno prezrl, kako velikanka napaka da je v deželnih računskih sklepih že 26 let. Tudi letos bi ne bili prišli pomoti na sled, ko bi se nepokvarjena večina Graške trgovinske zbornice ne bila svojega dosedanjega poslanca g. Syca z vsemi štirimi vbranila, ker je še ob pravem času zvedela, da je zagrizen nasprotnik nove obrtne postave in preosnove. Namesto njega je bil voljen Krepeš in nasledki so očividni. Krepeš je predlagal: deželni zbor naj izkaz o premoženji zemljiščno-odveznega zaklada deželnemu odboru verne z opazko, da je neresničen in naj se vsled tega popravi. Vsled najdene napake odpade tudi dotacija omenjenega zaklada, ktera se je bila v njegovo popolnitov nastavila. Lahko se primeri, da se v računskem življenji manjše svote napačno vknjižijo. Da se pa kar dva milijona napak vpišeta in se napaka 26 let ne vidi, za to je pa že posebne temeljitosti potreba.

Krivica, ki se je Slovanom tako na jugu kakor na severu vsled enostranskega in protinaravnega *volilnega reda* godila, je že tako stara kakor volilni red sam. Češki velikan, ranjki Palacky, pobijal je že l. 1863 v češkem deželnem zboru vse krivice, ktere se češkemu narodu gledé volitev v deželni zbor godé, ter odločno zahteval, da naj se odpravijo. Imeli so tadaj, kakor je zano, Nemci večino, pred ktero se je Palacky neustrašeno postavil, rekoč: „Pritožba se čuje v tej hiši, ki prihaja od celega naroda. Ako se kdo pritoži pred sodnikom, je poslednjega dolžnost pritožbo preiskavati. Ako pa hočete stvar zavleči, ki je nad vse pravična, bo to za nas ena krivica več, kolikor jih že tako prenašamo. Gospôda moja, cel narod stoji pred vami in stavi svoje nade na Vašo pravicoljubnost. Nadja se, da ga v tej nadi ne boste ogoljufali, temveč da mu boste pomagali do njegovih pravic. Avstrijske ustavne razmere provzročile so sino veliko nezadovoljnosti. Ako hočete, da se taista poleže, preosnujte nam volilni red. Današnje glasovanje mora pokazati, ali se naše ustavoverstvo na podlagi obstoječih ustanov dá preosnovati ali ne!“ Eno in dvajset let je od takrat minolo in Slovani so z malimi izjemami še vedno na tisti stopinji, kakor so bili tedaj. Letos jela se je dvigati megla na Českem, ki nekoliko solnca pravice obeta. Kaj pa pri nas na Slovenskem? Res je, da se je volilni red med tem nekoliko predrugačil, ali pa on ugaja že našim razmeram, našim potrebam? Ali je on tak, da bi se prilegal razmerji prebivalstva 95 % : 5 %?

Naj reče kdo kar hoče, resnica je in ostane, da ima Nemec v Avstriji pred Slovanom v javnem življenji vedno prednost, če tudi porednemu dečku enak vedno toži, da ga tepejo. Če to ni res, le poglejmo v *Prago*, kjer se ravno sedaj pečajo s preosnovo volitev za deželni zbor češki, v ktero bodo tudi petakarje sprejeli. Novi volilni red je zopet tako zasukan, da bo Nemcem na večjo korist kakor Čehom, kajti po Českih okrajih pride na vsakih 18.334 prebivalcev, ki skupaj 87.243 gld. davka plačujejo po en poslanec, Nemci imajo ga pa že na vsakih 17.139 prebivalcev in 86.438 goldinarjev davka. Velikoposestvo razdeljeno bo v pet volilnih okrajev, ki bodo vsi skupaj v Pragi volili. Največ spremembe bo pri skupini mest, v ktere se bo 82 mest iz novega uvrstilo 11 pa izločilo. Trgovinske zbornice volijo namesto 15 le 7 poslancev.

Cesarjevič *Rudolf* in *Štefanija* bivala sta zopet nekaj časa kot gosta kralja Karola in kraljice Elizabete, na Rumunski zemlji, od koder sta se na sv. Mihela dan podala na Ogersko, kjer se bo cesarjevič razvedroval nekoliko dni z lovom. Napravili bodo v okolici grada Görgöny velikanski lov na medvede, na kar je cesarjevič posebno ponosen. Gostje na lov povabljeni, seveda iz najvišjih ogerskih magnatov, sprejeli so ji z navdušenimi „eljen“-klici.

„Škof Rudigier je izvrsten škof!“ rekel je cesar Franc Jožef ozirajoč se po prekrasnem Montafonu, ki se je visokim popotnikom odprl, kedar so dospeli v dolino Klosterle na Predarlskem ob priliki otvorjenja dotične železnice. Linški škof Rudigier je namreč ondi doma, česar se je cesar memogredé spominjal. Jako častno spričalo za višjega dušnega pastirja gorenje-avstrijskega, ako ga prva in najvišja osoba v državi imenuje izvrstnega škofa. Presvitlemu cesarju pač ni skrito ostalo, da je škofu Rudigieru poleg dušnega tudi telesni blagor izročenih mu ovčic nad vse pri srcu, da se mu je toraj potrebno zdelo taiste ob času volitev tudi politično podučiti, s čemur si je mož cesarjevo najvišje priznanje pridobil in to že sedaj, skoraj bi rekli v teku enega meseca, dvakrat. Ko se je škof Rudigier v Steyru bivajočemu cesarju s svojo duhovščino ondi poklonil, izrazil se je cesar javno jako pohvalno o njem in njegovi duhovščini. Drugo pohvalo izrekel je cesar, kakor smo ravno omenili, na vožnji na Predarlsko o njem.

Starčevičanci pripravili so si načrt adrese, ktero hoče njihov starosta dr. Ante Starčević na dan otvorenja ondašnjega deželnega zbora v zbornici predlagati. To bi bil prvi korak, s kterim hoče Starčevičanska manjšina iznenaditi narodno večino in ji obeta zopet škandal, ako bi se njihova adresa zavrgla. Med saboj so se pa neki Starčevičanci pomenili, da se bodo odslej stari svoji taktiki popolnoma odpovedali, to je, da ne mislijo nič več škandalov delati. Prav bi bilo, želeti pa še bolj, kajti s svojim dosedanjim postopanjem oni narodu le škodujejo, ne koristijo mu prav nič ne. Saj smo videli, kako da je predlog za predlogom opleten z najdebelejo surovostjo, kar si jo človek misliti zamore, padel, kar so jih Starčevičanci stavili. Kaj toraj takošno narodno zastopništvo koristi? Pač pa imajo na vesti vso zapeljano hrvaško mladino, kolikor se je je letos iz velike šole izključilo. Tudi obilne prestave sodnikov po deželi so se vršile zavoljo Starčevičancev. Govori se celó, da so Starčevičanci na sodnike toliko vpliva imeli po nekterih krajih, da taisti zarad političnih izgredov obdolženih osob niti kaznovali niso. Vsled tega jela je vlada sodnike prestavljati.

Vnanje države.

Lahi vidijo povsod neodrešene svoje ljudi. Pisali smo že, da je tudi v Švici v kantonu Tessin nekaj Lahov, ktere bi ondašnji Luganski konzul Grecchi rad pripeljal v naročje blažene Italije, ker trdi da so to pravi Lahi, zdihajoči pod tujim jarmom. Konzul Grecchi je iz tega namena pisal brošurico, v kteri Tessince opominja, naj gledajo, kako se bodo Švicarjem iz rok zvili in pod laškega kralja prišli. Brošurica se je tiskala in med Tessince raztrosila. Zvezni vladi Švicarski v Bernu pa ni bilo vse eno, ali naj Tessinci nadalje Švicarji ali pa laškemu kralju podložni ostanejo in je zarad tega v Rim ministru Manciniju pisala, da ona takega konzula, kakor je Greechi ne more v svoji državi rabiti. Laška naj ga domu pokliče, drugače se mu bodo odvzele pravice. Mancini je Grecchija poklical domu, vso stvar je pa laškemu poslaniku v Bernu, grofu Fé d' Ostianiju v preiskavo izročil, kteri jo je tudi prav nepristransko izpeljal. Pokazalo se je, da je Grecchi res sam z lastno roko pisal dotično brošuro, kajti našel se je še rokopis, in to je bil njegov izdelek. Grecchi je sicer tajil, da on brošure ni ne pisal, ne pisalcu poti kazal, kako da naj jo piše, toda vse njegovo opravičevanje mu ni prav nič pomagalo. Nekaj enakega čulo se je večkrat tudi že o laškem konzulu v Trstu, da imajo namreč irredentarji svoje berloge pri njem. Jako bi želeli, da bi naša vlada enako odločno na noge stopila kakor Bernska.

Fenirji v *Londonu* so svoje krvavo delo že zopet pričeli. V soboto zvečer skušali so z dinamitom razsuti ondašnji rotovž. Pok je bil tolišen, da so se vsa okna podrobila po mestni zbornici in po okolici. Hudodelstva sumljiva sta dva fenirska poslanca nedavno došla iz Amerike od svojega glavarja O' Donnovana Rosse. Zginila sta kakor kafra, da nihče ne vé kam.

Izvirni dopisi.

Iz Škofje Loke, 29. sept. (*Nunska dekliška šola.*) Dasiravno je samostan pred komaj desetimi leti pri zunanji šoli zeló prijazno in prostorno šolsko sobo z najbolj vgodno lêgo in svitlobo na lastne stroške priredil, je vendar zopet prostora primanjkovalo. Da bi se pa vsim postavnim zahtevam zadostilo, je predstojništvo lansko leto šolsko poslopje povzdignilo za jedno nadstropje. Čez zimo se je zidovje in lesovje do dobrega presušilo, na spomlad delo nadaljevalo in ravnokar dovršilo. Samostan je pridobil tri krasne, prostorne, svitle šolske sobe in dve lični sobici za pisarno, knjižnico in učne pripomočke. Vse je z novo opravo preskrbljeno in tudi nov harmonij je naročen za poduk v petji. V prvem razredu se je odprla paralelka. Gotovo je sedaj tukajšnja nunska šola ena najpripravniših na Kranjskem.

Tudi to jako potrebno razširjenje je preskrbel samostan na lastne stroške, kar storiti mu je bilo pa le mogoče, da se je več let pri stroških za lastne potrebe kolikor mogoče, varčno ravnalo. Starološko in mestno občino nunska šola niti krajcarja ne stane. Upam, da Ločani to hvaležno spoznajo in priznajo, da čč. gg. Uršulinke res zeló veliko žrtujejo in se trudijo za krščansko omiko izročenih jim otrok.

24. sept. je nunski spovednik preč. gosp. Miha Jeriha v domačem krogu blagoslovil nove sobe in 28. sept. so si povabljeni zastopniki krajnega šolskega svèta ogledali šolo, in pri tej priložnosti je mestni župan g. B. Mohar v imenu mesta izrekel predstojništvu srčno zahvalo za izvanredne požrtovalnost samostana.

Danes, 29. septembra, je naredila slovesno obljubo čast. sestra Veronika Poljanec, in preoblečene ste bile Amalija Pikuš iz Bistrice na Notranjskem, in Marija Koblar iz Železnikov, ki ste obe prestale zrelostno preskušnjo v Ljubljani. Prva je dobila ime sestra Magdalena Paciška od trpečega Srca Jezusovega, druga pa sestra Alojzija od usmiljenja božjega. Obrede je izvrševal preč. g. kapitularvikar kanonik dr. Pauker z znano spodbudljivostjo in tudi slovesnosti primernim ginljivim govorom.

Bog daj, da bi samostan, kakor do sedaj, Bogu na čast in mladini v prid deloval, še veliko dobrih in krščanskih gospodinj odredil domači deželi, ter svoje nenavadno dobro ime gledé učenja in odgoje tudi v sosednih deželah ohranil in vtrjeval!

Iz Celja, 30. septembra. (*Duhovnik obsojen.*) Č. g. Lednik, kaplan v Vojniku, je po srečno dovršeni volitvi v Vojniku dné 21. avgusta, kjer se je oddalo za g. prof. Žolgarja več glasov kakor za njegovega nasprotnika, zaklical krepki „živio“. Ta „živio“ bil je vzrok sodnijski obravnavi. G. kaplan je namreč pravil, da ga je žandar, ko je zaklical „živio“, dregnil pod rebra. Žandar pa je to tajil. Nasledek tega je bil, da je višja žandarmarijska komanda tožila g. Lednika pri Celjski sodniji zaradi denunciranja.

Pri včerajšnji obravnavi, ktero je vodil gosp. adjunkt dr. Jožef Wokaun, je g. kaplan zopet povedal, in tudi več prič je potrdilo, da je žandar res dregnil g. Lednika v rebra; žandar ni imel za svojo trditev nobene priče, pa je vedno trdil, da ni dregnil imenovanega gospoda. Sodnik je na to obsodil g. Ledenika na 3 tedne v ječo s postom vsaki teden.

Iz Reke, 29. sept. Volitve za hrvatski sabor so dovršene, ali strasti, ki so se pri taistih razvile, se niso še polegle; slišali smo o izgredih v Senju, kjer je župan suspendiran in vladni komisar nastavljen, slišali smo o izgredih v Zagrebu, kjer je moralo županstvo razglasiti malo „obsedno stanje“, in slednjič čujte še o izgredih na Reki! Na Reki! si bode marsikdo mislil, saj Reka ne voli v hrvatski sabor. Istina, da ne voli, dasiravno bi morala voliti dva poslanca, ali zato sme imeti tudi ona svoje hrvatske zabave. In za te so skrbeli tukajšnji pravaši, o priliki, ko se je tukaj mudil oddelni načelnik Vončina na potu v Novi. Pri njegovem odhodu z parobrodom pretečeno soboto, se je nabrala tropa mladičev na obrežju, in ko se je prikazal g. Vončina, spremljevan od tukajšnjega gosp. prošta in župana, zapazil se je nemir med našimi mladiči, in ko se je Vončina približal, slišali so se klici: „pereat tat reformator!“ Vončina bil je iznenaden, in obrnivši se proti svojim zasmehovalcem, jim zakliče: „In vi hočete biti Hrvati? jaz bi se sramoval biti Hrvat, ako bi vi res Hrvati bili!“ Gosti dež gnjilih fig, ki so od vseh strani letele na ubogega Vončine, bile so odgovor na njegovo opombo, in ves pomazan od sladkega sadú pobegnil je g. Vončina pod krov parobroda in se ognil daljnim napadom svojih zasmehovalcev. Napadovalce, in sicer šest voditeljev, prijela je potem policija, ter so bili taisti že obsojeni na 8 do 14 dni zapora.

S tim je tù rešena hrvatska stvar, in Reka bo prišla kmalo v roke hrvatske, in ko se bo to resnično vresničilo, tedaj bomo častitali iz srca našim bratom junakom.

V kratkem bomo imeli volitve za polovico mestnega zbora, kteri bode zato imeniten, ker bode volil novega župana, namesto odstopivšega g. Ciotte, ki se je bil županstvu odpovedal. Govori se pa že danes, da bode županom izvoljen dosedanji prvi podžupan vitez Thiery; saj pa tudi ni boljšega dobiti med našimi mestnimi očeti; siromašni smo na možeh, kakor malokje.

Domače novice.

(*Deželni zbor kranjski*) je danes ob dveh popoludne sklenil svojo sejo ter prihodnjo sejo odločil za petek 3. t. m. ob 9. uri dopoludne.

(*Klub narodnih poslancev*) imel je danes ob 8. uri zjutraj in 3. uri popoludne sejo, v kteri se je med drugim razgovarjalo o vdeležbi pri pogrebu g. viteza Schneida.

(*Mestni odbor Ljubljanski*) imel je včeraj zvečer sejo, pri kteri se je obravnaval ukaz deželnega šolskega svèta, da ima gledé učnega jezika na mestnih šolah ostati pri starem. Sklenilo se je:

1. Pri naučnem ministerstvu se vloži pritožba zoper ukaz deželnega šolskega svèta z dne 12. jul. 1884, s kterim se je mestnemu šolskemu svètu naročilo, da naučni jezik na mestnih šolah ne sme biti slovenski, kakor je bil sklenil mestni zbor in prej potrdil deželni šolski svèt, dokler mesto ne napravi za nemške otroke nemških šol.

2. To se sporoči deželnemu šolskemu svètu s prošnjo, da naj omenjeni ukaz z dne 12. jul. 1884 vzame nazaj.

3. Ako vlogi do naučnega ministerstva in deželnega šolskega svèta ne boste vgodno rešene, naj se mestni zbor s tožbo obrne do upravne ali državne sodnije.

4. Deželnemu šolskemu svètu se še enkrat naznani, da je mestni odbor pripravljen nemudoma napraviti nemške paralelke, ako se mu postavnim potom dokaže, da je toliko nemških otrok, kolikor jih je po postavi potreba za vstanovo posebne nemške šole.

(*Fantje — vojaški novinci*) shajajo se v Ljubljani in mimo gredoče živo spominjajo na ranjcega Simona Jenka, ki jih je v kratkih vrsticah tako čudovito opisal, rekoč: „Klobuk ima na glav', za njim pa listek bel; ta listek tako prav', da cesar ga bo vzel.“ Z vrhom roženkravta za klobukom sprehajajo se ti najnovejši branitelji nenapadene domovine po trgih s hripavim glasom popevajoč fantovske pesmi; drugi zopet dajejo izvoščekom dober zaslužek in po mestu vozoč se „gospoda špilajo“; tretji in to so bolj tisti, ki se jim „kilavci“ pravi, pulijo s podpazduhe grižljej za grižljejem belega kruha, kterega jim tudi iz srca privoščimo: saj ga že dolgo časa niso videli. Sedaj ga bo pač vsak dan lahko videl ta okusni beli kruh memogredoč s „kanistro“ na plečih, jedel ga bo pa ravno tako malo kedaj, toraj naj se ga danes do sitega najé. Kakor so sedaj še različni in srboriti, zvečer kedar se zaprejo v kasarni črno-rumene vrata za njimi, bodo vsi enaki — vsi mirni. Vojaški duh jih bo prevzel in ta iz divjaka napravi makari če tudi s pomočjo železja — pohlevno jagnje in iz krotkega in ponižnega človeka pogumnega junaka.

(*Razstava deželnih pridelkov v Krškem*) je vsled poročil, dohajajočih od ondot jako mnogobrojno zastopana, tako gledé lepega in izbornega sadja, kakor tudi drugih poljskih pridelkov. Otvoril jo je na 28. t. m. preč. gospod kanonik Polak iz sosednjega Leskovca. Ljudi je skupaj prišlo, da se je vse trlo in vendar se red ni nikjer kalil. Popoludne napravil je primeren govor na trgu, kjer je razstava, tajnik c. kr. kmetijske družbe in Kranjski potovalni učitelj kmetijstva g. Gustav Pirc. Razlagal je navzočim pomen razstave, pohvalil previdnost, da so se poleg vinarstva poprijeli tudi sadjarstva in živinoreje, ter jim je konečno tudi nekaj dobrih naukov gledé trtne uši na srce položil. Po govoru pričela se je javna tombola z jako krasnimi dobitki, ktere so se ljudje tako mnogobrojno vdeleževali, da je listkov zmanjkalo, če tudi jo večinoma še niso poznali, ter so se o tej igri še le podučiti morali. Tudi iz Stajarske se je mnogo Slovencev na razstavo pripeljalo.

(*Dva visoka gosta.*) Starodavni grad Wagenšperg, sedanja lastnina Windischgrätzov in nekdanje bivališče nepozabljivega nam Valvazorja, hrani nekaj dni sem, kakor iz gotovega vira izvemo, dva jako odlična gosta v svojem ozidju, namreč: eno kraljevo in eno vojvodsko visokost — princa Don Carlosa in vojvoda Meklenburškega. Ljudje visoke gospode zarad jako priljudnega in spodbudnega obnašanja prehvaliti ne morejo. Posebno ginljivo med drugim zdi se jim to, da ne le gospé, ampak tudi gospodje po stari krščanski navadi ob nedeljah in praznikih redno k sv. maši zahajajo. Kaj porečejo novodobni brezverci k temu? Mi pa pravimo: Blagor narodu, dokler še tako lepe zglede dobiva.

(*Rakovska pošta*) se je včeraj, 30. septembra, zjutraj ob štirih nad žerovniškimi mlini prevrnila, pa vendar se ni zgodilo nobene nesreče. Poleg hlapca bila sta na vozu, ki je pri nekem ovinku z zadnjim kolesom tako hudo trčil ob cestni ali kantonski kamen, da ga je iz zemlje izdrl, deželni poslanec P. in učitelj L.

(*Luna bo mrknila*) na 4. oktobra zvečer popolnoma. Pričetek je ob 9. uri in 9. minutah zvečer; ob 10. uri 9 minutah, toraj že čez eno uro bo mesec ves stopil v zemeljno senco in bode polni mrak trajal blizo do 11. ure in 42. minute. Uro pozneje namreč ob 12. uri in 42. minuti mrak popolnoma premine.

(*Služba računskega diurnista*) razpisuje se v Ljubljani na Gradu z dnevno plačo 1 gold. 20 kr. oziroma 1 gold. 50 kr. Dotične prošnje vlagajo se na c. kr. državno pravdništvo do 10. oktobra t. l.

Razne reči.

— „Schulverein“ in pruske marke. Kolikokrat se je že dokazovalo, da je „Schulverein“ prusko društvo, ki deluje v smislu velikonemcev in je tudi od Prusov podpiran. Ker bi pa morda tako očitanje naposled oči odprlo tudi našemu bolj liberalnemu kakor pa konservativnemu naučnemu ministru, so „Schulvereinovi“ botri stanovitno zatrjevali, da njihov ljubljenček ni prišel s Pruskega, ampak da se je rodil v Avstriji, za ktero edino mu bije srce. Da bi pa bil „Schulverein“ tako nedolžno dete, je pa gola laž. Ko je nedavno šolo v Njiranu na Ceskem obiskal „Schulvereinov“ odposlanec, dal ji je znatno podporo v pruskih markah in je obljubil o božiču še večo. Mož je bil iz Berolina. Koliko vedó judovske novine pripovedovati o „potujočih ruskih rubljih“, kterih nikjer ni, o pruskih markah pa nič ne vedó; pač vedó že, pa iz „previdnosti“ molčé o njih. Kaj bi počeli judje in Madjari, ko bi bilo o ruskih rubljih toliko resničnega, kakor je o pruskih markah!

Telegrami.

Dunaj, 30. sept. Cesar pripeljal se je semkaj ob 4 zjutraj iz Gödöllö. Ob $^1/_2$6 zjutraj sprejel je že na Pencinškem kolodvoru bavarskega princa Leopolda. Ob $^1/_4$ na 9 peljal se je v opravi pruske garde na severo-zapadni kolodvor saksonskega kralja in princa Viljema Pruskega pozdravljat, kjer je stala že častna kompanija. Cesar je goste prav prijazno sprejel in jih je v Schönbrunn spremil.

Zagreb, 30. sept. Deželni zbor se je odprl. Kraljevi ukaz opozarja na nagodbo, ki naj bo temelj vsem razpravam, ter poziva k volitvi poslancev za ogerski državni zbor nadjaje se, da bo deželni zbor po postavah postopal, kakor se spodobi. Klub narodne stranke volil si je Vukotinovića za predsednika. Bana sprejeli so z viharnimi „živio“. Izrazil se je, da hoče vladno stranko povsod krepko podpirati, kjer se bo ona pečala z zadevami tikajočimi se blagra dežele.

Tujci.

29. sept.

Pri *Maliči:* Zinner, Klöss, Kellermann, trg. pot., z Dunaja. — Florijan Köberl, zasebnik, s soprogo, iz Gradca. — Josipina Mikuličič, z družino, iz Bukarij. — Schuster, trgovec, iz Trsta. — Baron Luteroth, zasebnik, iz Trsta. — Vitez Regnard, c. k. dvorni sovetnik, iz Trsta. — D. Strudhof, zasebnik, iz Trsta. — Vitez Langer, zasebnik, iz Celovca. — pl. Lenk, grajščak, s soprogo, z Dolenjskega.

Pri *Slonu:* Garinger, zasebnik, Kairo. — Ilija Dušmanič, profesor, iz Belgrada. — M. Tobucabebutz, profesor, iz Bapone. — Dr. Hoffmann, zdravnik, iz Leera. Aleks. Krani, trg. pot., z Dunaja. — S. Taussig, trgovec, z Dunaja. — Janez Topulovšek, profesor, z Dunaja. — J. Monti Onelli, c. k. častnik, iz Zagreba. — Albert Wilczek, trg. pot., iz Varaždina. — Edvard Kavčič, grajšcak, iz Sp. Sevnice. — V. Trauner, rud. uradnik, iz Idrije.

Pri *Tavčarji:* Julij Sobotta, trgovce, iz Berolina. — Rudolf Allodi, zasebnik, iz Trsta.

Pri *Bavarskem dvoru:* Lavoslav Garačin, s soprogo, iz Zagreba. — Luka Gradišnik, posestnik, s Štajarskega.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

1. oktobra.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl.	85	kr.
Sreberna „ „ „ „	81 „	95	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 „	—	„
Papirna renta, davka prosta	95 „	95	„
Akcije avstr.-ogerske banke	856 „	—	„
Kreditne akcije	291 „	50	„
London	121 „	55	„
Srebro	— „	—	„
Ces. cekini	5 „	77	„
Francoski napoleond.	9 „	66½	„
Nemške marke	59 „	75	„

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijaceljske kapljice za želodec,

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: **mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobôl, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo.** 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste **istinite Marijaceljske kapljice** dobivajo samo v lekarni pri **„Samorogu“** zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri **J. pl. Trnkóczy-ju.** Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljše zdravilo zoper *protin* ter *revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi* ter *žircih, oteklino, otrpnele ude* in *kite* itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo *„cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem;* 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu **J. pl. Trnkoczyju,** lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na **protinski bolezni** na nogi **silno trpeli** in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na **Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr.** ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je **čudovit vspeh,** da so se po kratki rabi tega zdravila **oprostili mučnih bolečin.** S popolnim prepričanjem **priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet** kot **izvrstno zdravilo** in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni **priporočam.** Vaši blagorodnosti pa izrekam **najprisrčnišo zahvalo,** zvsem spoštovanjem udani

Franc Jug,
posestnik v Šmarji p. Celji.

(26)

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno **olje,**

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpustke in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva **oživljajoče, zapreči pokončanje** zob in odpravi **slab duh** iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne krogljice,

c. k. priv.,

ne smele bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobôlu, otrpnjenih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvršé se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni vrednik *Jožef Jerič.*

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.